# Ο καθρέπτης του προϋπολογισμού

Οταν παρουσιάζεται ο προϋπολογισμός του επόμενου έτους, εκείνο που κατά τη γνώμη μας πρέπει κάθε φορά να εξετάζεται έχει να κάνει με το νοικοκύρεμα της οικονομίας, το οποίο καθρεπτίζεται από την πρωτογενή διαχείριση της κεντρικής διοίκησης.
Λέγοντας πρωτογενή διαχείριση εννοούμε τον λογαριασμό που προκύπτει από τα ετήσια έσοδα και τις ετήσιες δαπάνες της κυβέρνησης.

Εάν από τα καθαρά έσοδα, δηλαδή τα έσοδα που προκύπτουν από τα συνολικά έσοδα, αφαιρεθούν οι επιστροφές φόρων, αφαιρεθούν οι κάθε είδους δαπάνες, τότε το αποτέλεσμα εάν είναι θετικό προσδιορίζεται ως πρωτογενή πλεόνασμα, ενώ εάν είναι αρνητικό προσδιορίζεται ως πρωτογενή έλλειμμα.
Το εύρος των πλεονασμάτων έχει μεγάλη σημασία διότι αφενός καθορίζει την επιτυχία της δημοσιονομικής διαχείρισης στην πηγή των προβλημάτων και αφετέρου προσδιορίζει την έκβαση της προσπάθειας για τη μείωση του δημόσιου χρέους.
Το πρωτογενές πλεόνασμα πρέπει να υπερκαλύπτει τους τόκους για να υπάρχει η δυνατότητα μείωσης των χρεολυσίων του δημόσιου χρέους.
Μόνο σε αυτή την περίπτωση η πρωτογενής διαχείριση είναι επιτυχημένη και παραπέμπει σε αυτό που ονομάζουμε νοικοκύρεμα της οικονομίας.
Με βάση το αποτέλεσμα της διαχείρισης - (όπως αυτό παρουσιάζεται στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού του 2012 ) - του 2010 και του 2011 αλλά και τις προσδοκίες για το 2012, ένας αντικειμενικός παρατηρητής δεν μπορεί παρά να δεχθεί ότι η πρωτογενής διαχείριση είναι ολοκληρωτικά ανεπιτυχής για τα έτη 2010 και 2011 και οριακά ανεπιτυχής για το 2012.
Το 2010 το πρωτογενές έλλειμμα ήταν της τάξεως των 8,09 δισ. ευρώ, ενώ η υποχρέωση για αποπληρωμή τόκων ήταν της τάξεως των 13,2 δισ. ευρώ, πράγμα που σημαίνει ότι η κάλυψη των τόκων ήταν μηδενική.
Για το 2011 και το 2012 το πρωτογενές έλλειμμα προϋπολογίζεται στο ύψος των 6,6 δισ. ευρώ και 623 εκατ. ευρώ αντίστοιχα, ενώ η υποχρέωση για αποπληρωμή τόκων θα είναι της τάξεως των 16,4 δισ. ευρώ για το 2011 και 12,75 δισ. ευρώ για το 2012, πράγμα που σημαίνει ότι δεν θα υπάρχει κάλυψη των τόκων από την ετήσια διαχείριση.

ΠΙΝΑΚΑΣ
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ (σε εκατ. ευρώ)

| | 2010 | 2011 | 2012 |
|---|---|---|---|
| ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ ΕΛΛΕΙΜΜΑ (1) | 8.089 | 6.578 | 623 |
| ΤΟΚΟΙ (2) | 13.223 | 16.380 | 12.750 |

ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΤΟΚΩΝ 0 0 0

Στη βάση αυτή αποδεικνύεται ότι η διαχείριση του 2010 και 2011 ήταν ανεπιτυχής, ενώ αρνητική προβλέπεται η διαχείριση και για το 2012.
Υπάρχουν σημαντικότατοι ενδοιασμοί για τις προβλέψεις του 2012.
Οι ενδοιασμοί αυτοί παίρνουν τη μορφή της βεβαιότητας εάν σκεφθούμε ότι η ελαστικότητα των φορολογικών εσόδων για το 2012 υπολογίζεται στα επίπεδα του -3,02, δεδομένου ότι η ονομαστική αύξηση του ΑΕΠ υπολογίζεται στο -2,4 %, ενώ η αύξηση των φορολογικών εσόδων στο 7,2% .
Οπως είναι γνωστό ελαστικότητα φόρων άνω του 1 δείχνει υπερφορολόγηση και κάτω του 1 φοροδιαφυγή.
Στη βάση αυτή, ελαστικότητα φόρων της τάξεως του -3,02, δείχνει υψηλά επίπεδα φοροδιαφυγής επιβεβαιώνοντας την αχίλλειο πτέρνα των εκάστοτε προϋπολογισμών.
Η διάλυση των φοροεισπρακτικών μηχανισμών καθώς και το πρόσφατο παρελθόν υποδηλώνουν ότι για μία ακόμη χρονιά η υστέρηση των εσόδων θα αποτελέσει το κυριότερο πρόβλημα της προσπάθειας που έχει εκδηλωθεί για την ανάταξη των εσόδων με τρόπο δίκαιο και αποτελεσματικό.
Σε περιόδους που πρέπει οι φοροεισπρακτικοί μηχανισμοί να αποδίδουν το μέγιστο στην περίπτωση της χώρας μας, αντί να λειτουργούν ως μηχανισμοί βοήθειας της εκτελεστικής εξουσίας, μετατρέπονται σε μέρος του προβλήματος που ακούει στο όνομα δημοσιονομική διάλυση.
Επιμένουμε στη διάλυση των φοροεισπρακτικών μηχανισμών και στη διόγκωση της φοροδιαφυγής διότι σε περιόδους ύφεσης, υστέρησης των εσόδων, νέων μέτρων για κάλυψη των στόχων, ο μόνος μηχανισμός που μπορεί να μας βγάλει από τον φαύλο κύκλο της υπερφορολόγησης είναι ο εκμηδενισμός της φοροδιαφυγής.
Οσο καλύτερες επιδόσεις καταγράφουν οι εντεταλμένοι για τα έσοδα κρατικοί λειτουργοί τόσο λιγότερες θα είναι οι επιπλέον επιβαρύνσεις αναφορικά με την πλευρά των ετήσιων εσόδων.

Του Σαράντου Λέκκα Οικονομολόγου

Πηγή:kedos